

W ZESZYCIE

– Współcześnie język kaszubski jest głównym wyznacznikiem tożsamości kaszubskiej, realizując funkcję symboliczną i prestiżową; kaszubszczyzna jest językiem regionalnym, pomocniczym, nauczonym w szkołach, obecnym – wraz z kulturą kaszubską i wiedzą o niej – w edukacji na poziomie szkoły wyższej.

– Litwini stanowią w Polsce jedną z niewielkich, ale dawnych mniejszości narodowych, ich zwarte skupiska na terenie województwa podlaskiego (Puńsk, Sejny, Suwałki) mają wspólnotowy charakter, co – przy komunikacyjnej dwujęzyczności – decyduje o dużym prestiżu i szerokim zakresie używania rodzimej gwary.

– Kształtowanie się świadomości i tożsamości językowej Łemków utrwaliło się w piśmiennictwie w okresie przed ich wysiedleniami (1945–1947), odzyskanie praw językowych po 1989 r. uruchomiło szereg procesów rewitalizacyjnych, jednakże mimo ich zachodzenia językowi łemkowskiemu zagraża zanik.

– W kształtowaniu się języka jidysz dużą rolę odegrała Polska i polszczyzna, ponieważ krystalizował się on na historycznym terytorium Polski jako autonomiczny język kultury narodowej Żydów środkowoeuropejskich i jako kod mieszany, powstały w wyniku hebrajsko-słowiańsko-germańskich kontaktów językowych i kulturowych.

– XIX-wieczny regionalny słowniczek gwarowy autorstwa Zygmunta Wasilewskiego, prawnika, polityka, publicysty i krytyka literackiego, stanowi źródło poznania najstarszego stanu gwar podlaskich, a zarazem ukazuje swoisty naukowy klimat początków dialektologii polskiej jako dyscypliny naukowej.

***

Język regionalny – język mniejszości narodowej – język kaszubski, litewski, łemkowski, jidysz – tożsamość etniczna – świadomość językowa – dialektologia – leksykografia gwarowa.

Red.